

UNITAT DOCENT DE CIRURGIA PLÀSTICA I REPARADORA

ITINERARI FORMATIU

Elaborat per: Dra. Ana López Fernández i Dr. Oriol Bermejo Segú (Tutors) i revisió: Dra. Anna López Ojeda (Cap de Servei)

Aprovat per la Comissió de Docència en data: 23/03/22

TAULA DE CONTINGUT

1. CONCEPTE	4
2. L' ESPECIALITAT	4
3. OBJECTIUS GENERALS DE FORMACIÓ	5
4. METODOLOGIA DOCENT	5
5. CRONOGRAMA DE ROTACIONS	7
6. OBJECTIUS ESPECÍFICS PER ROTACIÓ I ANY FORMATIU	10
6.1. PRIMER ANY.....	10
<i>Cirurgia Plàstica Bàsica</i>	10
<i>Cirurgia Paret Abdominal i Esofagògica</i>	10
<i>Traumatologia (Sèptics i Extremitat Superior)</i>	10
<i>Radiologia en Cap i Coll</i>	10
<i>Oculoplàstica</i>	11
<i>Cremats</i>	11
6.2. SEGON ANY	11
<i>Cremats</i>	11
<i>Cirurgia Plàstica Pediàtrica</i>	11
<i>Urgències</i>	11
<i>Pacient Crític</i>	12
<i>Adaptació Altres Rotacions</i>	12
<i>Oncoplàstica Mamària. Traumatologia Facial</i>	13
<i>Cirurgia Plàstica General. Cirurgia Seqüeles Obesitat</i>	13
6.3. TERCER ANY	13
<i>Cirurgia Limfedema. Reassignació Sexe. Oncoplàstica Abdominopelviana</i>	13
<i>Oncoplàstica Cutània. Patologia Benigna i Seqüeles Mama</i>	14
6.4. QUART ANY	14
<i>Ortoplàstica</i>	14
<i>Oncoplàstica Tumors Ossis i Sarcomes</i>	15
<i>Cirurgia Estètica</i>	15
6.5. CINQUÈ ANY	15
<i>Oncoplàstica Cap i Coll</i>	15
<i>Oncoplàstica Mamària</i>	15
7. SESSIONS CLÍNiques I BIBLIOGRÀFIQUES	16
8. CURSOS, CONGRESSOS I ALTRES ACTIVITATS CIENTÍFIQUES	16
8.1 CURSOS	16
8.2 CONGRESSOS I JORNADES.....	17
8.3 ACTIVITATS CIENTÍFIQUES I DE RECERCA.....	17
8.4 ALTRES ACTIVITATS DOCENTS.....	18
9. GUÀRDIES I ATENCIÓ CONTINUADA	18
9.1 GUÀRDIES TRONCALS (R1)	18
9.2 GUÀRDIES ESPECIALITAT (R2-R5).....	19
<i>Situacions de consulta imprescindible amb especialista localitzable</i>	19
<i>Situacions d'emergència</i>	20
ANNEX 1: PLA DE FORMACIÓ TRANSVERSAL COMÚ	21
ANNEX 2: CONEIXEMENTS TEÒRICS	24
ANNEX 3: NIVELLS COMPLEXITAT QUIRÚRGICA	26

I. CONCEPTE

Aquesta Guia d'Itinerari Formatiu en Cirurgia Plàstica i Reparadora pretén adaptar el Programa Oficial de l'Especialitat (BOE-A-2010-7855) a la formació dels residents en Cirurgia Plàstica a l'Hospital Universitari de Bellvitge.

El document original es troba disponible en l'enllaç següent:

<https://www.boe.es/eli/es/o/2010/05/07/sas1257>

2. L'ESPECIALITAT

Definició Oficial

La Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora és una especialitat mèdica que s'ocupa de la correcció quirúrgica de tot procés congènit, adquirit, tumoral o involutiu, que requereix reparació o reposició d'estructures que afecten a la forma i funció corporal, i que en la seva faceta estètica tracta alteracions que sense constituir en si mateixes un procés patològic, provoquen un deteriorament de la salut en la mesura que interfereixen en el benestar físic i psíquic de les persones.

El camp d'acció de l'especialitat abasta, principalment, els àmbits següents:

- Tractament de totes aquelles patologies que per a la seva correcció quirúrgica requereixin tècniques de reconstrucció anatòmica, funcional i remodelació d'estructures, en qualsevol territori anatòmic.
- Tractament medicoquirúrgic dels tumors de la pell, parts toves i òssies que requereixen tècniques d'extirpació i reconstrucció.
- Correcció quirúrgica de les malformacions congènites de la regió cranio-cervico-facial, així com d'altres regions que exigeixen reconstrucció o remodelació de teixits ossis o de parts toves.
- Tractament de les cremades i les seves seqüeles.
- Cirurgia de la mà.
- Cirurgia estètica.

La Cirurgia Plàstica té una sèrie de peculiaritats que la distingeixen de la resta d'especialitats quirúrgiques. Es tracta d'una especialitat que no es delimita a un territori anatòmic concret, fent-la extremadament àmplia. Això implica que s'acabi dividint en subunitats altament especialitzades que varien molt d'un centre hospitalari a un altre.

D'altra banda, els cirurgians plàstics en moltes ocasions col·laboren amb altres serveis realitzant cirurgies conjuntes. Això implica que es requereixi una gran interacció amb altres especialitats i serveis per a un maneig òptim de cada pacient.

Cirurgia Plàstica i Reparadora a l'Hospital Universitari de Bellvitge

El Servei de Cirurgia Plàstica i Reparadora de l'Hospital Universitari de Bellvitge té una marcada vocació oncològica donada la seva estreta vinculació amb l'Institut Català d'Oncologia, formant part integral de les seves múltiples unitats funcionals (mama, sarcomes, tumors cutanis, cap i coll, etc.), i això influeix en la formació que s'obté realitzant la residència al nostre hospital.

A escala assistencial, l'oncologia representa el 60% de l'activitat quirúrgica que realitza el servei, en forma de cirurgia oncoplàstica. A diferència d'altres centres, en la major part d'aquests pacients es realitza tant la resecció tumoral com la reconstrucció per part del mateix equip de cirurgians plàstics. Per tant, els residents aprenen a realitzar les dues tècniques.

3. OBJECTIUS GENERALS DE FORMACIÓ

Adaptant el Programa Oficial de l'Especialitat (POE) al nostre centre, al final de la seva formació els residents de Cirurgia Plàstica hauran de dominar els següents camps:

- Tractament de tot tipus de ferides i úlceres.
- Utilització d'empelts cutanis.
- Utilització de tot tipus de penjalls (locals, pediculats, microquirúrgics, perforants, etc.).
- Tècniques de microcirurgia.
- Tècniques de traumatologia facial.
- Tècniques de cirurgia de cap i coll.
- Tècniques de cirurgia de reconstrucció mamària (immediata i diferida).
- Tractament dels tumors benignes i malignes de parts toves.
- Tractament de tumors benignes i malignes cutanis.
- Aplicació de les tècniques de cirurgia reconstructiva en extremitats.
- Tractament del peu diabètic.
- Tractament dels pacients sotmesos a cirurgia bariàtrica.
- Coneixement de cirurgia de reassignació de sexe.
- Coneixement de cirurgia de limfedema.
- Cremats (rotació per la unitat de cremats Hospital Vall d'Hebron).

D'altra banda, s'espera que en acabar la seva formació els residents de Cirurgia Plàstica aconseguixin:

- Mantenir una formació continuada en l'especialitat, atesa la constant aparició de noves tècniques i materials.
- Adquirir els coneixements, habilitats tècniques i actituds que els permetin exercir l'especialitat de forma segura i eficaç en la societat.

4. METODOLOGIA DOCENT

El Programa Oficial de l'Especialitat distribueix el contingut del programa formatiu de la manera següent:

- **Formació general transversal comuna** amb altres especialitats en ciències de la salut a desenvolupar durant els cinc anys de residència (Annex 1).
- **Formació teòrica** general en Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora a desenvolupar durant els cinc anys de residència (Annex 2). Aquesta formació es realitza:
  - De forma autònoma per part dels residents, dirigida pels tutors segons moment formatiu.
  - Mitjançant cursos (apartat 8).
  - Elaborant sessions bibliogràfiques i clíniques (apartat 7).
  - Realitzant 2 exàmens durant la residència que preparen els adjunts del servei. De R2 un examen d'anatomia i d'R4 un examen de casos clínics.
- **Habilitats quirúrgiques i clínic-assistencials** a desenvolupar durant el període de residència (apartat 6 i Annex 3).
  - Es desenvolupen de forma específica en les diferents rotacions que es realitzen, mitjançant l'activitat que desenvolupen en diferents àrees: consultes, quiròfans, planta d'hospitalització i guàrdies.
- **Actituds** a desenvolupar durant tot el període de residència (descrites en POE).
  - Mitjançant la seva activitat assistencial diària i tutories.

- **Activitats científiques i investigadores** a realitzar durant tot el període de residència (apartats 7 i 8).
  - Mitjançant assistència a cursos.
  - Presentació de comunicacions orals/pòsters en congressos.
  - Elaboració de sessions clíniques i bibliogràfiques.

5. CRONOGRAMA DE ROTACIONS

La següent taula reflecteix el cronograma de rotacions dels residents de Cirurgia Plàstica. Des del 2021, la nostra unitat docent té acreditades 2 places de formació especialitzada.

ANY	CONTINGUT	DURADA EN MESOS	DISPOSITIU/UNITAT DOCENT
R1	Cirurgia Plàstica Bàsica	3	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R1	Cirurgia Paret Abdominal i Esofagogastrica	2	Cirurgia General i de l'Àparell Digestiu Hospital Universitari de Bellvitge
R1	Traumatologia (Sèptics i Extremitat Superior)	2	Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia Hospital Universitari de Bellvitge
R1	Radiologia en Cap i Coll	1	Radiodiagnòstic Neuroradiologia Hospital Universitari de Bellvitge
R1	Oculoplàstica	1	Oftalmologia Hospital Universitari de Bellvitge
R1	Cremats	2	Cirurgia Plàstica i Reparadora Unitat de Cremats Hospital Vall d'Hebron
R2	Cremats	1	Cirurgia Plàstica i Reparadora Unitat de Cremats Hospital Vall d'Hebron
R2	Cirurgia Plàstica Pediàtrica	1	Cirurgia Pediàtrica Hospital Sant Joan de Déu
R2	Urgències	1	Urgències Hospital Universitari de Bellvitge
R2	Pacient Crític	1	Medicina Intensiva Hospital Universitari de Bellvitge
R2	Oncoplàstica Mamària Traumatologia Facial	4	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R2	Cirurgia Plàstica General Cirurgia Seqüeles Obesitat	3	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R3	Cirurgia Limfedema Reassignació de sexe Oncoplàstica	5	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R3	Abdominopelviana Oncoplàstica Cutània Patologia Benigna i Seqüeles	6	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R4	Mama Ortoplàstica	6	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R4	Oncoplàstica Tumors Osis i Sarcomes	3	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R4	Cirurgia Estètica	2	Centre acreditat Ministeri Sanitat
R5	Oncoplàstica Cap i Coll	6	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge
R5	Oncoplàstica Mamària	5	Cirurgia Plàstica i Reparadora Hospital Universitari de Bellvitge

A

R1	PLÀSTICA	PLÀSTICA	PLÀSTICA	CGD	CGD	COT	COT	CREMATS	CREMATS	CREMATS	NRR	OFT
R2	PEDIÀTRICA	URG	MIV	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM
R3	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA
R4	UFTOS	UFTOS	UFTOS	ESTÈTICA	ESTÈTICA	ESTÈTICA	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL
R5	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	MAMA	MAMA	MAMA	MAMA	MAMA

B

R1	PLÀSTICA	PLÀSTICA	PLÀSTICA	COT	COT	OFT	CGD	CGD	NRR	MIV	CREMATS	CREMATS
R2	CREMATS	PEDIÀTRICA	URG	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	PLÀSTICA SOM	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL	MAMA FACIAL
R3	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PLÀSTICA TRANSLIMF EDEMA	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES	PELL SEQÜELES
R4	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	ORTOCPL	UFTOS	UFTOS	UFTOS	ESTÈTICA	ESTÈTICA	ESTÈTICA
R5	MAMA	MAMA	MAMA	MAMA	MAMA	MAMA	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL	CAP I COLL

ROTACIONS EXTERNES: CGD: Cirurgia General i de l'Àparell Digestiu; COT: Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia; CREMATS: Unitat Cremats H. Vall d'Hebron; OFT: Oftalmologia; URG: Urgències; PEDIÀTRICA: Cirurgia Pediàtrica H Sant Joan de Déu; MIV: Medicina Intensiva; NRR: Neuroradiologia; ESTÈTICA: Cirurgia Estètica a centre acreditat.

ROTACIONS INTERNES: PLÀSTICA: Cirurgia Plàstica General; SOM: Seqüeles Obesitat Mòrbida; TRANS: Unitat Trans; LIMFEDEMA: Unitat de Limfedema; PELL: Unitat Tumors Cutanis; SEQÜELES: Cirurgia Seqüeles i Benigna Mama; UFTOS: Unitat Funcional Tumors Ossis i Sarcomes; ORTOCPL: Ortoplàstica; MAMA: Unitat Funcional Mama; CAP I COLL: Unitat Funcional Cap i Coll

6. OBJECTIUS ESPECÍFICS PER ROTACIÓ I ANY FORMATIU

A continuació, s'especifiquen els objectius d'aprenentatge a assolir cada any formatiu desglossats per les diferents rotacions que realitza el/la resident.

6.1. Primer any

Cirurgia Plàstica Bàsica

3 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer amb el funcionament i organització del servei.
- Diferenciar els procediments bàsics de la cirurgia plàstica (penjall, empelt, etc.)
- Distingir els diferents tipus de sutures i el seu ús.
- Realitzar correctament el rentatge quirúrgic de mans i comprendre el funcionament a quiròfan i l'esterilitat.
- Efectuar tancaments de ferides correctament amb les sutures d'ús habitual a CPL.
- Executar correctament un passi de visita diari estructurat. Ho farà sempre acompanyat, però comprenent el funcionament de la planta d'hospitalització i el dia a dia dels malalts ingressats (medicació, redactar un curs clínic, interconsultes, etc.)

Cirurgia Paret Abdominal i Esofagògica

2 mesos. *Cirurgia General i de l'Àparell Digestiu (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Reconèixer el funcionament de la planta en una unitat quirúrgica i el maneig de postoperats.
- Descriure principals patologies esofàgiques i de paret abdominal i els procediments quirúrgics més freqüents.
- Diferenciar els procediments de reconstrucció esofàgica i de paret abdominal que estan vinculats a CPL.
- Gestionar les interconsultes de CPL en aquest servei.

Traumatologia (Sèptics i Extremitat Superior)

2 mesos. *Cirurgia Ortopèdica i Traumatologia (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer les indicacions i la patologia sèptica traumatològica en què està vinculada la Cirurgia Plàstica.
- Distingir entre patologia infecciosa aguda i crònica.
- Emprar correctament antibiòtics d'ús habitual per a aquesta patologia.
- Identificar el material quirúrgic bàsic de traumatologia.
- Conèixer l'anatomia de la mà i l'extremitat superior.
- Observar i en algun cas executar procediments de patologia bàsica de mà (túnel

- carpià, Dupuytren, rizartrosi, patologia traumàtica)
- Diferenciar les indicacions de cada cirurgia valorant pacients a consultes.
- Realitzar embenats i immobilitzacions correctament.

Radiologia en Cap i Coll

1 mes. *Radiodiagnòstic - Neuroradiologia (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Identificar les estructures anatòmiques en radiologia de cap i coll.
- Diferenciar la patologia més freqüent en cap i coll.
- Interpretar exploracions de cap i coll urgents i programades realitzant informes supervisats.
- Observar i participar en la radiologia intervencionista de cap i coll.

Oculoplàstica

1 mes. *Oftalmologia (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Reconèixer els procediments quirúrgics de tumors palpebrals i orbitaris.
- Distingir la patologia orbitària i palpebral més freqüent.
- Manejar ferides palpebrals.
- Diferenciar les indicacions de cirurgia oculoplàstica valorant pacients a consultes.

Cremats

2 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora – Unitat de Cremats (Hospital Vall d'Hebron).*

Objectius d'aprenentatge:

- Diferenciar grans i petits cremats, tipus de cremades i el seu maneig.
- Valorar la gravetat del pacient cremat segons extensió, profunditat, localització i mecanisme de la cremada.
- Indicar la necessitat de derivació a una unitat de grans cremats.
- Identificar els procediments que es realitzen en seqüeles de cremats i la seva prevenció.

6.2. SEGON ANY

Cremats

1 mes. *Cirurgia Plàstica i Reparadora – Unitat de Cremats (Hospital Vall d'Hebron).*

Objectius d'aprenentatge:

- Adquirir els coneixements fonamentals de maneig mèdic en els pacients cremats.
- Identificar els diferents tipus de cures tòpiques en cremats i la seva indicació.
- Portar a terme tècniques quirúrgiques bàsiques en pacient cremat (desbridaments, escarotomies, fasciotomies, z-plàsties, empelts de gruix parcial i total, substituïts cutanis)

Cirurgia Plàstica Pediàtrica

1 mes. *Cirurgia Pediàtrica (Hospital Sant Joan de Déu).*

Objectius d'aprenentatge:

- Descriure els procediments més freqüents que es porten a terme en malformacions orofacials patologia mamària infantojuvenil i patologia dermatològica i de parts toves en l'edat pediàtrica

- Identificar la patologia més freqüent de CPL en l'edat pediàtrica.
- Conèixer el maneig bàsic del pacient postoperat pediàtric.
- Participar en consultes externes i quiròfans de la patologia que afecta la nostra especialitat.

Urgències

1 mes. Urgències (Hospital Universitari de Bellvitge).

Objectius d'aprenentatge:

- Realitzar el maneig inicial del pacient amb patologia quirúrgica que arriba a urgències. - Manejar el pacient amb politraumatisme lleu o moderat que arriba al servei d'urgències.
- Reconèixer la valoració de gravetat dels malalts.
- Interpretar i utilitzar correctament les proves diagnòstiques de laboratori i d'imatge a l'àrea d'urgències i conèixer les seves limitacions.
- Utilitzar aquests recursos de forma racional.
- Desenvolupar coneixements pel maneig de la patologia urgent de cap i coll (abscess dentari, fractura facial, etc.)
- Interpretar proves diagnòstiques a l'àrea d'urgències.
- Efectuar funcions de primer o segon ajudant a quiròfans d'urgències amb patologia quirúrgica bàsica (amputació, patologia abdominal bàsica, altres patologies quirúrgiques)

Pacient Crític

1 mes. Medicina Intensiva (Hospital Universitari de Bellvitge).

Objectius d'aprenentatge:

- Comprendre el funcionament d'una unitat de cures intensives.
- Conèixer el maneig del pacient quirúrgic crític.
- Efectuar diagnòstic i tractament de les úlceres per pressió (conèixer prevenció).
- Realitzar col·locació de vies centrals i perifèriques.
- Executar traqueotomies percutànies.
- Participar de les sessions del servei de crítics.

Adaptació Altres Rotacions

La resta de les rotacions que es descriuen al POE i els seus objectius es completen dins de les rotacions internes en el servei de Cirurgia Plàstica de la següent manera:

- **Anatomia Patològica.** Els comitès oncològics en els quals participa el servei de Cirurgia Plàstica (Mama, Cap i Coll, Sarcomes i Pell) compten tots ells amb la presència de l'anatomopatòleg que durant el propi comitè mostra i detalla les imatges a tots els assistents. Així mateix, els residents acudeixen al propi servei d'Anatomia Patològica per a la valoració de molts dels casos operats en el servei.
- **Urologia.** Les col·laboracions quirúrgiques amb el servei d'urologia són nombroses, i tots dos serveis formen part de la unitat de Cirurgia Trans en la qual els residents tenen l'oportunitat d'assolir els objectius de la rotació a urologia. Dins de la rotació d'Oncoplàstica Abdominopelvià també es completen aquests objectius.
- **Otorrinolaringologia.** El servei de Cirurgia Plàstica forma part activa del Comitè de Cap i Coll valorant els pacients en conjunt amb els otorrinolaringòlegs amb els quals es col·labora de forma estreta tant a la consulta com al comitè, assolint així els objectius d'aquesta rotació (Oncoplàstica Cap y Coll).
- **Neurocirurgia.** La patologia de base de crani i d'abordatge dels tumors de columna, així com alguns procediments de neurocirurgia vascular es realcen juntament amb el servei de

Cirurgia Plàstica (Oncoplàstica Cap i Coll). D'aquesta manera queden coberts els objectius de la rotació per als residents de CPL.

- **Microbiologia i Parasitologia.** El servei de Cirurgia Plàstica compta amb dos infectòlegs de referència, que acudeixen al passi de visita del Servei dos dies per setmana, col·laborant en la valoració i seguiment microbiològic dels nostres pacients. D'aquesta manera es compleixen els objectius de la rotació, per als nostres residents.
- **Angiologia i Cirurgia Vascular.** La Unitat funcional de Peu Diabètic de l'Hospital de Bellvitge encara l'especialitat de Cirurgia Vascular i Cirurgia Plàstica, que col·laboren de forma estreta en l'atenció al pacient (Ortoplástica). Per tant, en aquesta unitat s'ofereix als residents els coneixements i els procediments requerits per a aquesta rotació.
- **Cirurgia Maxil·lofacial.** A l'Hospital de Bellvitge es comparteixen les guàrdies i la patologia de cap i amb el Servei de Cirurgia Maxil·lofacial, queden així coberts els objectius de la rotació.
- **Cirurgia Experimental i d'Investigació. Microcirurgia.** La Unitat Docent de l'Hospital de Bellvitge sota el lideratge del servei de Cirurgia Plàstica i Reparadora realitza un Curs anual de Microcirurgia Experimental. Així mateix, tots els residents en el seu 3r any realitzen un curs de microcirurgia d'una setmana de rotació en un altre centre. D'aquesta manera queda coberta la formació en cirurgia experimental.
- **Dermatologia Medicoquirúrgica.** Els objectius d'aquesta rotació s'assoleixen gràcies a la unitat funcional de càncer de pell i melanoma (Oncoplàstica Cutània), així com a la unitat funcional de malformacions vasculares, en les quals participen conjuntament els serveis de Cirurgia Plàstica i Dermatologia.

Oncoplàstica Mamària. Traumatologia Facial.

4 mesos. Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).

Objectius d'aprenentatge Oncoplàstica Mamària:

- Distingir la patologia mamària tumoral i no tumoral dins de la Unitat Funcional de mama.
- Manejar les complicacions postquirúrgiques que es valoren en el seguiment a consultes de pacients postoperades (desbridaments, cures tòpiques, tractament antibiòtic, indicació d'ingrés, etc.).
- Descriure tècniques bàsiques d'oncoplástica mamària conservadora i reconstruccions postmastectomia.
- Efectuar com a primer cirurgia simetrizació mamària contralateral: reducció mamària, mastopèxia i augment mamari.

Objectius d'aprenentatge Traumatologia Facial:

- Descriure les indicacions de cirurgia en fractures facials.
- Realitzar reducció de fractures senzilles supervisat.
- Interpretar correctament la radiologia de les fractures facials.
- Realitzar el curs bàsic de fractures facials.

Cirurgia Plàstica General. Cirurgia Seqüeles Obesitat.

3 mesos. Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).

Objectius d'aprenentatge:

- Descriure les indicacions i tècniques de la cirurgia postbariàtrica. - Efectuar assistit alguna de les cirurgies de l'obesitat.
- Fer diagnòstic i tractament quirúrgic de la patologia benigna dermatològica.

- Executar procediments de cirurgia menor ambulatoria supervisats (reconstrucció mugró, escissió simple, penjall local, empelt, biòpsia muscular i sural, etc.).
- Efectuar diagnòstic, tractament i maneig de la hidradenitis supurativa.
- Aplicar correctament tècniques de sutura en ferides de qualsevol localització.

6.3. TERCER ANY

Cirurgia Limfedema. Reassignació Sexe. Oncoplàstica Abdominopelviana

5 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge Limfedema:

- Descriure la fisiopatologia del limfedema i el seu maneig a consultes externes (diagnòstic, indicacions, seguiment)
- Distingir les diferents tècniques que es realitzen en cirurgia de limfedema.
- Efectuar com a primer cirurgia liposucció en limfedema.
- Interpretar i emprar la imatge per fluorescència amb verd d'indocianina (ICG) intraquiròfan.

Objectius d'aprenentatge Reassignació Sexe:

- Enumerar els passos de la tècnica de la vaginoplàstia i assistir als quiròfans.
- Fer una valoració pre i postoperatòria en consultes de la Unitat Trans.

Objectius d'aprenentatge Oncoplàstica Abdominopelviana:

- Identificar les indicacions d'oncoplàstica en cirurgia abdominal i pelviana i les diferents tècniques que s'empren (penjall recte abdominal, gràcilis, etc.)
- Desenvolupar funcions de primer ajudant en les col·laboracions amb els serveis de CGD i URO entre d'altres.
- Realitzar curs de microcirurgia.

Oncoplàstica Cutània. Patologia Benigna i Seqüeles Mama.

6 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge Oncoplàstica Cutània:

- Conèixer detalladament els protocols de tractament de melanoma i de càncer cutani no melanoma (carcinoma basocel·lular, escamós i de Merkel).
- Efectuar tècniques de complexitat baixa-mitjana d'oncoplàstia cutània com a primer cirurgia (ampliacions i biòpsia de gangli sentinella, empelts, penjalls locals).
- Descriure els passos dels buidaments ganglionars engonal i axil·lar.
- Executar algun d'ells supervisat.

Objectius d'aprenentatge Patologia Benigna i Seqüeles Mama:

- Identificar i indicar maneig quirúrgic les seqüeles de cirurgia oncològica de mama.
- Executar com a primer cirurgia procediments d'empelt de greix, mastopèxia, reducció i mamoplàstia d'augment amb pròtesi.
- Efectuar com a primer cirurgia reconstrucció mamària diferida amb dorsal ample pediculat supervisat.
- Identificar complicacions d'implants mamaris (contractura, etc.).
- Realitzar capsulectomies i capsulotomies com a primer cirurgia.

6.4. QUART ANY

Ortoplàstica

6 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Distingir i manejar pacients crònics i aguts traumàtics d'extremitat superior i inferior.
- Realitzar com a primer cirurgià penjalls de perforants bàsics per cobertura de membre inferior.
- Efectuar funcions de primer ajudant i arribar a realitzar supervisat alguna sutura microquirúrgica de vas i/o nervi.
- Conèixer les indicacions de cirurgia ortoplàstica a consultes.
- Interpretar proves radiològiques òssies i de perfusió extremitat.
- Portar a terme diagnòstic i tractament de peu diabètic.
- Efectuar com a primer cirurgià tècniques d'amputació menor i major per a peu diabètic.

Oncoplàstica Tumors Ossis i Sarcomes

3 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer detalladament el protocol de tractament de tumors de parts toves i sarcomes i els criteris de derivació a UFTOS.
- Realitzar com a primer cirurgià procediments de complexitat baixa-mitjana de patologia musculoesquelètica (tumors lipomatosos, elastofibroma dorsi, sarcomes superficials).
- Efectuar funcions de primer ajudant i arribar a realitzar supervisat alguna cirurgia més complexa de sarcomes de parts toves.
- Descriure els tumors més freqüents que es valoren a consultes de la UFTOS i el seu seguiment en consultes.
- Interpretar proves d'imatge a consultes.

Cirurgia Estètica

2 mesos. *Centre acreditat pel Ministeri de Sanitat.*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer el maneig bàsic de la cirurgia estètica en consulta externa i en quiròfan, els consentiments informats i el maneig de la documentació fotogràfica.
- Identificar i tractar les complicacions més habituals en la cirurgia estètica.
- Observar procediments bàsics de cirurgia estètica corporal i facial.
- Identificar els diferents tipus de tractaments en medicina estètica i els seus possibles efectes i complicacions: toxina botulínica, farciments amb àcid hialurònic, etc.

6.5. CINQUÈ ANY

Oncoplàstica Cap i Coll

6 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer detalladament els protocols de càncer de cap i coll.
- Portar a terme primeres visites supervisades per conèixer el diagnòstic i enfocament del pacient oncològic de cap i coll.
- Descriure les tècniques de reconstrucció en paràlisi facial.
- Realitzar com a primer cirurgià penjalls bàsics per a reconstrucció en cap i coll i penjolls microquirúrgiques (radial, pectoral, ALT, etc.)
- Realitzar com a primer cirurgià buidaments cervicals.
- Efectuar funcions de primer ajudant i arribar a realitzar alguna cirurgia de glàndula salivar supervisat.
- Executar com a primer cirurgià anastomosi microquirúrgica vascular i nerviosa.

Oncoplàstica Mamària

5 mesos. *Cirurgia Plàstica i Reparadora (Hospital Universitari de Bellvitge).*

Objectius d'aprenentatge:

- Conèixer detalladament el protocol de tractament de càncer de mama.
- Descriure les tècniques de reconstrucció mamària postcirurgia conservadora i postmastectomia.
- Portar a terme primeres visites de pacients oncològiques de mama plantejant maneig i indicació quirúrgica.
- Realitzar com a primer cirurgia penjalls de perforants en reconstrucció mamària.
- Efectuar com a primer cirurgia microcirurgia vascular.
- Executar tècniques d'oncoplàstica de mama com a primer cirurgia.

7. SESSIONS CLÍNiques I BIBLIOGRÀFIQUES

Sessió general del servei. Mensual. És una sessió que es realitza a final de mes i s'analitza l'activitat realitzada en el servei: morbimortalitat, casos especials, etc.

Sessió científica. Mensual. Sessió monogràfica que es realitza a final de mes per part d'adjunt, resident o ponent convidat sobre temes d'actualitat en l'especialitat o d'interès per al servei. En cas de presentar una comunicació oral en un congrés pròxim, el/la resident realitza la presentació per a tot l'staff en aquesta sessió.

Sessions de residents. Vandirigides als residents i rotants en les quals participen activament. Es realitzen 2 tipus de sessions. D'una banda, revisions monogràfiques en Cirurgia Plàstica o, en el cas de rotants d'altres serveis, d'aspectes relacionats amb la Cirurgia Plàstica de les seves respectives especialitats (setmanal). D'altra banda, es porten a terme sessions de revisió bibliogràfica (mensual).

Sessió clínica. Setmanal. Presentació activa dels malalts ingressats al servei i de les interconsultes rebudes. Es realitza per part dels residents per a tots els membres del servei.

Sessió de planificació quirúrgica. Setmanal. Es revisa la planificació quirúrgica de la setmana següent i es comenten els casos complexos.

Sessió interhospitalària de Cirurgia Plàstica (Hospital de Bellvitge, Hospital Germans Trias i Pujol i Hospital Son Espases). Semestral. Sessió telemàtica interhospitalària en la qual es realitzen presentacions monogràfiques amb ponents internacionals convidats sobre temes d'actualitat en Cirurgia Plàstica.

Comitès clínics d'en els quals participa el servei (els residents assistiran als comitès que es trobin en les subunitats del servei per les quals estiguin rotant):

- Comitè setmanal de tumors de mama.
- Comitè setmanal de tumors de cap i coll.
- Comitè setmanal de sarcomes i tumors ossis.
- Comitè quinzenal de tumors cutanis.
- Comitè setmanal d'ortoplàstica,
- Comitè mensual de malformacions vasculars.
- Comitè mensual de base de crani.
- Comitè mensual de paràlisi facial
- Comitè mensual de limfedema.
- Comitè mensual de reconstrucció esofàgica complexa.

Sessions interdisciplinàries en les quals participa el servei:

- Sessió de cirurgia de cap i coll, mensual.
- Sessió de la unitat funcional de mama, quinzenal.
- Sessió de sarcomes, trimestral.

8. CURSOS, CONGRESSOS I ALTRES ACTIVITATS CIENTÍFIQUES

8.1 CURSOS

Cursos obligatoris R1:

- Curs d'actualització en patologia medicoquirúrgica
- Curs de Bioètica, valors i actituds professionals
- Curs de RCP
- Curs de maneig d'informació clínica
- Curs de qualitat i seguretat del pacient
- Curs de prevenció de riscos laborals i pla d'emergències
- Curs de bones pràctiques en el dia a dia de l'hospital

Cursos obligatoris R2:

- Curs d'introducció a la recerca.
- Curs de fractures facials.

Cursos obligatoris R3:

- Curs de Metodologia Lean per a la resolució de problemes
- Curs de Microcirurgia

Cursos optatius recomanats:

- Minicursos monogràfics Societat Espanyola de Cirurgia Plàstica, Reparadora i Estètica (SECPRE) (R2)
- Curs de dissecció anatòmica en cadàver de penjolls (R4).

8.2 CONGRESSOS I JORNADES.

Es promou l'assistència de tots els residents de Cirurgia Plàstica als cursos/jornades que s'organitzen l'hospital:

- Jornada de la Unitat Funcional de Càncer de Cap i Coll. Organitzada per la Unitat Funcional de Cap i Coll de l'hospital, anual.
- Curs Internacional de Càncer de Mama. Organitzat per la Unitat Funcional de Mama de l'hospital, bianual.
- Jornada d'Actualització Teoricopràctica en Sarcomes. Organitzada per la Unitat Funcional de Tumors Osis i Sarcomes.
- Jornada d'Abordatge Multidisciplinari de les complicacions del Peu Diabètic. Organitzada per la Unitat Funcional de Peu Diabètic.

Altres congressos/jornades en els quals es fomenta l'assistència dels residents en funció de l'any formatiu:

- Assistència i participació de forma periòdica en la sessió mensual de formació continuada de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica (SSCPRE) que es duu a terme a l'Acadèmia de Ciències Mèdiques i de la Salut de Catalunya i Balears.
- Sessió anual de residents de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica (SCCPRE).
- Congrés de la Societat Catalana de Cirurgia Plàstica (SCCPRE).
- Congrés Nacional de la Societat Espanyola de Cirurgia Plàstica (SECPRE). R3-R4.
- Congrés/Jornada Nacional de Microcirurgia. Organitza l'Associació Espanyola de Microcirurgia (AEM). R4 o R5.
- Congrés de Mundial de Microcirurgia Reconstructiva. Organitza World Society for Reconstructive Microsurgery (WSRM). R4 o R5.

- Congrés Europeu de Microcirurgia. Organitza European Federation of Societies for Microsurgery (EFSM). R4 o R5.

8.3 ACTIVITATS CIENTÍFIQUES I DE RECERCA

Competències a assolir:

- Elaborar com a primer autor un pòster per al congrés nacional (R2)
- Realitzar com a primer autor d'una comunicació oral al congrés nacional (R3).
- Realitzar com a primer autor d'una comunicació oral a congrés internacional (R4-R5).
- Confeccionar alguna publicació del servei si ha participat de forma activa i sortir com a autor o coautor.
- Col·laborar amb els adjunts en desenvolupament dels projectes de recerca en els quals participi el servei de Cirurgia Plàstica
- Es motivarà el resident en la iniciació d'algun treball d'investigació per a la realització de la seva tesi doctoral.

8.4 ALTRES ACTIVITATS DOCENTS

Exàmens. Els residents se sotmeten a 2 exàmens teòrics elaborats i puntuats pels membres del servei, que serveixen per avaluar de manera objectiva la formació teòrica dels residents.

- R2: examen d'anatomia
- R4: examen de casos clínics

Màster en Competències Mèdiques Avançades: Oncologia Interdisciplinària Medicoquirúrgica (Universitat de Barcelona). El servei de Cirurgia Plàstica està implicat en la coordinació d'aquest màster i participa en la docència d'aquest. Recomanable a partir d'R4.

Màster en Competències Mèdiques Avançades: Ginecologia Oncològica i Patologia Mamària Interdisciplinària (Universitat de Barcelona). El servei de Cirurgia Plàstica participa en la docència i les pràctiques d'aquest màster. Recomanable realitzar a partir d'R5.

Formació d'estudiants. El servei de Cirurgia Plàstica rep estudiants de grau de Medicina i de postgrau i s'espera que els residents col·laborin en la mesura del possible amb aquesta tasca docent.

Formació d'R1 i rotants externs. El servei de Cirurgia Plàstica rep residents R1 d'altres especialitats i residents d'altres hospitals ja siguin de Cirurgia Plàstica com d'altres especialitats. Els residents del servei han de participar activament en aquesta formació.

9. GUÀRDIES I ATENCIÓ CONTINUADA

Els residents de Cirurgia Plàstica realitzen de forma presencial de 3 a 5 guàrdies al mes. Comencen a realitzar guàrdies d'especialitat a partir de R2.

9.1 GUÀRDIES TRONCALS (R1)

Els R1 de Cirurgia Plàstica realitzen guàrdies troncal al Mòdul C del servei d'Urgències, que s'encarrega de l'atenció al pacient amb patologia potencialment quirúrgica. Totes les seves activitats estaran sotmeses a supervisió directa de presència física pels facultatius de guàrdia en el servei d'Urgències i/o de la resta d'especialitats de les quals es requereixi valoració

(siguin residents més grans o facultatius especialistes). En la mesura que sigui possible, col·labora amb les guàrdies de Cirurgia Plàstica per iniciar la seva formació específica.

Objectius de formació

- Realitzar anamnesi completa i exploració física dirigida.
- Decidir les exploracions complementàries a practicar.
- Establir l'orientació diagnòstica sota la supervisió de resident major i/o adjunt.
- Determinar el tractament quirúrgic adequat sota supervisió.
- Assistir al quiròfan d'urgències com a ajudant.
- Indicar la destinació del pacient (alta, ingrés, trasllat, observació) sota la supervisió de resident més gran i/o adjunt.

Durant els darrers 3 mesos del primer any de residència, es realitzaran 2-3 guàrdies al mes en horari de tarda (15.00-22:00 h) juntament amb el/la resident gran que realitzi la guàrdia completa per poder adaptar-s'hi i desenvolupar els coneixements i habilitats que requeriran les guàrdies d'especialitat.

9.2 GUÀRDIES ESPECIALITAT (R2-R5)

De **R2 a R5** els residents de Cirurgia Plàstica realitzen **guàrdies d'especialitat, amb adjunt localitzable telefònicament.**

Durant les guàrdies, les seves activitats són:

- Prestar assistència dels pacients ingressats a les unitats de Cirurgia Plàstica i de Cirurgia Maxil·lofacial.
- Valorar els pacients que acudeixin a Urgències amb patologia d'ambdues especialitats. • Revisar els pacients operats durant el dia (monitoratge periòdic de penjalls microquirúrgics).

Objectius de formació

- Identificar i tractar possibles complicacions postquirúrgiques en pacients ingressats.
- Determinar l'estat dels penjalls microquirúrgics (exploració física, ecografia, doppler) i si requereixen revisió a quiròfan.
- Efectuar diagnòstic i tractament de ferides simples i complexes de la regió facial.
- Efectuar diagnòstic i tractament de ferides complexes de parts toves que requereixen cobertura cutània urgent.
- Indicar i saber realitzar desbridaments de parts toves.
- Manejar complicacions postquirúrgiques a urgències i establir si requereixen ingrés (infecció pròtesi mama, seromes, complicacions ferides, etc.).
- Conèixer el tractament urgent de les fractures facials.
- Efectuar diagnòstic i tractament d'urgències de l'àrea maxil·lofacial: abscessos cervicals, gingivorràgies, etc.
- Manejar infeccions en peu diabètic i establir si requereixen cirurgia urgent.
- Efectuar diagnòstic i tractament d'úlceres per pressió i hematomes de parts toves. • Portar a terme el maneig inicial de les fractures obertes per part de CPL a urgències.

Al llarg de la residència, s'espera que es compleixin de forma progressiva tots els objectius de formació.

Durant els anys d'R2 i R3, els residents hauran de ser capaços de realitzar intervencions simples com amputacions digitals en peu diabètic, cobertures cutànies o desbridaments simples de parts toves. En situacions de major complexitat, hauran de saber establir orientació diagnòstica però no necessàriament el maneig quirúrgic a aquest nivell formatiu. Per aquesta raó consultaran sempre amb el/la facultatiu de guàrdia telefònica i actuaran com a ajudants en la major part de casos (sempre segons complexitat i criteri del facultatiu especialista).

Els anys d'R4 i R5 els residents hauran d'assolir tots els objectius, essent capaços de realitzar procediments més complexos. En la major part de casos en els quals es requereixi tractament quirúrgic urgent, podran actuar com a cirurgians principals (sempre segons complexitat i criteri del facultatiu especialista).

Situacions de consulta imprescindible amb especialista localitzable

Independentment de l'any formatiu, el/la resident haurà de **consultar amb l'adjunt localitzable** quan consideri que necessita supervisió i en tot cas quan:

- Pacient presenta inestabilitat hemodinàmica o compromís vital, ja sigui per una complicació d'una intervenció o a causa d'una lesió traumàtica pertanyent al nostre camp d'actuació. O bé a causa d'algun dels quadres infecciosos que ens correspon tractar per distribució de la patologia.
- Quan altre servei quirúrgic requereixi valoració o ajut per part de Cirurgia Plàstica durant un procediment.
- Sol·licitud d'altres adjunts de la presència física de l'adjunt
- Situacions crítiques de risc vital que requereixen presa de decisions consensuades amb altres especialitats
- Complicacions en procediments que el/la resident realitza habitualment de forma independent.
- Davant de qualsevol situació en la qual el/la resident tingui dubtes sobre el maneig diagnòstic-terapèutic i que per la seva situació clínica pogués requerir una actuació immediata.
- Situacions de conflicte amb pacient o familiar
- Conflicte amb residents/adjunts d'altres especialitats

Situacions d'emergència

En **situació d'emergència** s'ha d'avisar un staff de guàrdia a l'hospital de presència física que assumirà la responsabilitat dels pacients **mentre arriba l'especialista localitzat**:

- COT de guàrdia en peu diabètic i patologia de parts toves
- CGD de guàrdia en resta d'emergències quirúrgiques
- ORL de guàrdia en cas de patologia cap i coll (si adjunt de presència física)
- ACV de guàrdia en cas d'hemorràgia aguda i/o lesió vascular (si adjunt de presència física)

Per a més informació sobre nivells de supervisió dels residents durant les guàrdies, es pot consultar el Protocol de Supervisió de Cirurgia Plàstica.

ANNEX 1: PLA DE FORMACIÓ TRANSVERSAL COMÚ

Les competències transversals són comunes a totes o bona part de les especialitats en Ciències de la Salut. S'adquireixen mitjançant:

- Les accions formatives (cursos i tallers) organitzats per la Comissió de Docència, de realització obligatòria per a tots els residents i amb avaluació final.
- La pràctica integrada i tutoritzada en cadascuna de les unitats docents i amb avaluació continuada.
- L'autoaprenentatge guiat.

CURSOS D'OBLIGAT COMPLIMENT

1. Curs de Bioètica. Valors i actituds professionals (2 hores, d'R1):

- Conèixer els fonaments de la bioètica i el mètode de deliberació en la pràctica professional
- Complir amb els principis i valors dels sistemes de salut i de la professió
- Detectar i saber manejar situacions de conflicte ètic
- Respectar els valors dels pacients, sense discriminació per cap raó
- Aplicar adequadament el procés de consentiment informat
- Valorar la capacitat dels pacients per prendre decisions sanitàries

- Demostrar conèixer els aspectes ètics i legals relacionats amb l'atenció a menors, pacients discapacitats i en el final de la vida
- Demostrar conèixer els aspectes ètics i legals relacionats amb el maneig de la informació, la documentació i la història clínica, per manejar la confidencialitat i el secret professional
- Informar en els processos de planificació anticipada de les voluntats
- Demostrar conèixer el funcionament dels Comitès d'Ètica Assistencial i de Recerca

2. Curs de RCP (1,5 h, d'R1):

- Suport vital bàsic
- Suport vital avançat

3. Curs de Maneig de la Informació Clínica (3 hores, d'R1):

- Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en l'àmbit professional
- Conèixer el funcionament del programa SAP (història clínica informatitzada), així com els programes GACELA i SILICON
- Conèixer les característiques generals del sistema d'informació sanitari i interpretar els indicadors d'ús més freqüent
- Conèixer els principis bàsics de codificació segons la nomenclatura internacional (CIE)

4. Curs d'Introducció a la Recerca (2 hores, d'R2):

- Formular hipòtesis de treball en investigació. Saber aplicar el mètode científic
- Aplicar els principis científics i bioètics de la recerca biomèdica i participar en el disseny i desenvolupament de projectes de recerca
- Dissenyar, obtenir dades i realitzar estudis estadístics bàsics utilitzant programes informàtics
Desenvolupar habilitats per realitzar presentacions en reunions científiques, publicacions en revistes científiques, recerca bibliogràfica, lectura crítica d'articles, etc.

5. Curs de qualitat i seguretat del pacient (20 hores, d'R1):

- Conèixer les bases de la planificació, administració i organització sanitària tant a nivell estatal com autonòmic
- Participar en l'elaboració de criteris, indicadors o estàndards de qualitat a partir d'evidències científiques (protocols, guies de pràctica clínica, etc.)
- Utilitzar eficientment els recursos disponibles
- Conèixer la importància de la coordinació entre especialitats i nivells assistencials
- Intimitat, confidencialitat i secret professional
- Conèixer el reglament en matèria de protecció de dades

6. Curs de Prevenció de Riscos Laborals i Pla d'Emergències (2 h, d'R1):

- Aplicar mesures preventives i terapèutiques de protecció de riscos laborals i malalties del professional sanitari
- Identificar situacions d'estrès personal i demanar ajuda quan sigui necessari •
Desenvolupar habilitats per al maneig de l'estrès i la prevenció del *burnout*
- Prevenció de l'exposició a agents biològics
- Higiene Postural
- Actuació en cas d'emergència

7. Curs de Bones Pràctiques en el dia a dia a l'hospital (1 h, d'R1):

- Conèixer el protocol del dret a la intimitat del pacient

- Respecte envers els pacients, la institució i organitzacions sanitàries
- Tallers pràctics de bones pràctiques en el dia a dia a l'hospital

8. Curs de Metodologia Lean per a la resolució de problemes (4 h, d'R3)

- Conèixer la institució des de la gestió sanitària.
- Promoure el coneixement en la gestió per processos.
- Promoure el coneixement de la metodologia Lean.
- Conèixer i aplicar les tècniques del lean Management per identificar i solucionar problemes de determinats processos i tasques diàries.

A la Benvinguda dels residents es desenvolupen els següents cursos:

- Donació i trasplantament
- Hospitalització a domicili
- Maltractament a la dona
- Protocol de pautes per protegir el dret a la intimitat del pacient
- Funcionament del Banc de Sang
- Efectes adversos dels fàrmacs
- Prescripcions a l'hospital
- Higiene de mans
- Drets i deures de la ciutadania amb relació a la salut i atenció sanitària
- Sol·licitud de proves complementàries i realització d'informes mèdics. Protecció de dades.
- Aspectes legals de la pràctica mèdica a urgències
- Codis, que fer i no fer (Ictus, infart, suïcidi, sèpsia, politraumàtic)

Curs de Postgrau (Universitat de Barcelona) d'actualització en patologia medicoquirúrgica HUB

- Conèixer el funcionament general del servei d'urgències de HUB.
- Exposició de continguts específics sobre la patologia medicoquirúrgica més habitual i prevalent per generar debat entre els alumnes i exposició de casos clínics.
- Facilitar un programa de formació transversal actualitzada en patologia medicoquirúrgica habitual en l'àrea d'urgències i hospitalització.
- Actualització dels continguts per millorar els procediments de cara el tractament i diagnòstic.

ANNEX 2: CONEIXEMENTS TEÒRICS

Formació teòrica general en Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora a adquirir segons el Programa Oficial de l'especialitat.

1. Història de la Cirurgia Plàstica.
2. Anestèsia en Cirurgia Plàstica.
3. Histologia i fisiologia de la pell i els seus annexos, del teixit ossi, del múscul, del cartílag i dels vasos i nervis perifèrics.
4. Conceptes anatòmics. Territoris vasculars i les seves aplicacions clíniques.
5. Biologia i Immunologia del trasplantament tissular. Banc de teixits.
6. Cultius cel·lulars: queratinòcits i substituïts cutanis.
7. Tècniques quirúrgiques bàsiques en Cirurgia Plàstica. Principis generals sobre tècniques microquirúrgiques.
8. Empelts tissulars. Tècniques de presa i aplicació: empelts dèrmics, grassos, tendinosos, nerviosos, cartilaginosa, ossis i compostos.
9. Biologia i aplicació dels penjalls musculars, musculocutanis i fasciocutanis i basats en perforants.
10. Classificació, principis generals i aplicació dels penjalls lliures amb tècniques microquirúrgiques.
11. Estudi dels materials utilitzats com a implants en Cirurgia Plàstica.
12. Expansió tissular.
13. Biologia de la cicatrització normal i patològica. Tractament de les patologies de la cicatrització.
14. Cirurgia reparadora de la patologia del sistema limfàtic.
15. Infeccions quirúrgiques. Diagnòstic. Profilaxi i tractament.
16. Fisiopatologia clínica i tractament del shock.
17. Etiologia, fisiopatologia i classificació de les cremades.
18. Estudi de les alteracions orgàniques del cremat: Alteracions metabòliques, hidroelectrolítiques, nutricionals i immunitàries del cremat.
19. Estratègia global del tractament quirúrgic de les cremades i les seves seqüeles.
20. Profilaxi i tractament de la infecció en cremades.
21. Fisiopatologia i tractament de les lesions produïdes per la radioactivitat i pel fred.
22. Traumatismes facials. Etiologia. Classificació. Exploració. Diagnòstic.
23. Traumatismes facials. Principis generals de tractament.
24. Tractament de les lesions dels teixits tous facials i de la dinàmica facial.
25. Valoració general i aspectes bàsics del tractament de les fractures de la cara.
26. Altres traumatismes facials.
27. Seqüeles posttraumàtiques de teixits tous i ossis facials.
28. Seqüeles posttraumàtiques complexes facials.
29. Biologia, clínica i anatomopatologia dels tumors cutanis i de parts toves.
30. Valoració general i aspectes dels tumors benignes i malignes, cranio-cervico-facials.
31. Lesions d'origen vascular en Cirurgia Plàstica: hemangiomes, malformacions venoses, malformacions arteriovenoses i limfoangiomes. Abordatge multidisciplinari.
32. Tumors de la mama. Tècniques d'exèresi i reconstrucció.
33. Cirurgia craniofacial. Aspectes històrics. Cefalometries i perfiloplàsties. Tècniques quirúrgiques en Cirurgia craniofacial.
34. Malformacions congènites externes. Etiologia. Incidència. Pronòstic. Tractament.
35. Fissures facials. Llavi leporí. Fissura palatina.
36. Patologia de l'àrea craniofacial. Síndromes malformatives craniofacials: cranisinostosi, faciosinostosi, craniofaciostenosi, microsòmies centrofaccials, microsòmies laterofaccials, hipertelorisme orbitari. Síndrome de Down. Síndromes craniofacials rares.
37. Malformacions congènites cervicals.
38. Malformacions congènites del tronc.
39. Malformacions congènites de l'aparell urogenital masculí i femení.
40. Intersexes i hermafroditisme. Aspectes quirúrgics del canvi de sexe.
41. Transsexualisme.
42. Embriologia i anatomia funcional de la mà.

43. Anomalies congènites de la mà i membre superior.
44. Tumors de la mà.
45. Traumatismes i infeccions de la mà.
46. Patologia dels tendons flexors de la mà.
47. Patologia dels tendons extensors de la mà.
48. Patologia neurològica del membre superior.
49. Reimplantament de membres.
50. Malaltia de Dupuytren.
51. Mà reumàtica.
52. Mà paralítica.
53. Cobertura del membre inferior.
54. Tractament de les úlceres per decúbit.
55. Lipodistròfies.
56. Patologia de la imatge corporal. Aspecte psicològic.
57. Alteracions plàstiques i estètiques de la cara, dels seus contorns i del perfil facial.
58. Alteracions plàstiques i estètiques de les mames.
59. Alteracions plàstiques i estètiques en tòrax, abdomen i membres.
60. Fisiopatologia de l'envelliment cutani.
61. Envelliment cutani. Fisiopatologia i tractament mèdic i quirúrgic.
62. Anaplastologia en Cirurgia Plàstica.
63. Làser mèdic i quirúrgic en Cirurgia Plàstica i Estètica.
64. Informàtica i telecomunicacions aplicades a la Cirurgia Plàstica.
65. Endoscòpia en Cirurgia Plàstica.

ANNEX 3: NIVELLS COMPLEXITAT QUIRÚRGICA

Procediments quirúrgics vinculats a l'adquisició progressiva de les competències classificats segons nivells (1-10) de menor a major complexitat i ajustats a codi CIE-9.

- 1 Biòpsia oberta de nervi o gangli cranial o perifèric.
- 1 Incisió de l'oïda externa.
- 1 Biòpsia d'oïda externa.
- 1 Control d'epistaxi per taponament nasal anterior.
- 1 Rinoscòpia.
- 1 Biòpsia de nas.
- 1 Altres procediments diagnòstics sobre el nas.
- 1 Drenatge de cara i sòl de la boca.
- 1 Biòpsia de llavi.
- 1 Sutura de laceració de llavi.
- 1 Sutura de laceració d'una altra part de la boca.
- 1 Biòpsia de vas sanguini.
- 1 Biòpsia de penis.
- 1 Altres procediments diagnòstics sobre el penis.
- 1 Incisió de penis.
- 1 Aspiració de bossa sinovial de mà.
- 1 Aspiració d'un altre teixit tou de mà.
- 1 Injecció de substància terapèutica en bossa sinovial de mà.
- 1 Injecció d'una altra substància terapèutica en tendó de mà.
- 1 Biòpsia de teixit tou.
- 1 Biòpsia de pell i teixit subcutani.
- 1 Altres procediments diagnòstics sobre pell i teixit subcutani.
- 2 Incisió del marge de la parpella.
- 2 Seccionat de blefarorrafia/tarsorrafia.
- 2 Biòpsia de parpella.
- 2 Escissió de calazi.
- 2 Escissió d'una altra lesió menor de parpella.
- 2 Destrucció de lesió de parpella.
- 2 Cantotomia.

- 2 Reparació lineal de laceració de parpella/cella.
- 2 Exploració del punt lacrimal.
- 2 Exploració dels canalicles lacrimals.
- 2 Otoscòpia.
- 2 Exploració de conducte nasolacrimonial.
- 2 Altres procediments diagnòstics sobre oïda externa.
- 2 Escissió o destrucció d'una altra lesió de l'oïda externa.
- 2 Sutura de laceració d'oïda externa.
- 2 Control d'epistaxi per taponament posterior.
- 2 Incisió del nas.
- 2 Reducció tancada de fractura nasal.
- 2 Circumcisió.
- 2 Escissió local o destrucció de lesió de penis.
- 2 Tall dorsal o lateral de prepuci.
- 2 Biòpsia d'os facial.
- 2 Aspiració de pell i teixit subcutani.
- 2 Incisió de si o quist pilonidal.
- 2 Lligadura d'apèndix dèrmic.
- 2 Sutura de pell i teixit subcutani d'altres llocs.
- 2 Onicoplàstia.
- 3 Eliminació de lesió de parpella, n.e.o.m.
- 3 Blefarorrafia/tarsorrafia.
- 3 Reparacions de laceració amb implicació de marge parpella. Gruix parcial.
- 3 Intubació de conducte nasolacrimonial.
- 3 Reparació de ferida d'òrbita.
- 3 Escissió radical de lesió de l'oïda externa.
- 3 Escissió o extirpació de lesió de nas, n.e.o.m.
- 3 Escissió local o extirpació de lesió intranasal.
- 3 Escissió local o extirpació d'una altra lesió de nas.
- 3 Reducció oberta de fractura nasal.
- 3 Sutura de laceració de nas.
- 3 Extensió o aprofundiment del solc bucolabial o lingual.
- 3 Meatoplàstia uretral.
- 3 Sutura de laceració de penis.
- 3 Divisió d'adherències de penis.
- 3 Segrestectomia d'os facial.
- 3 Escissió local o destrucció de lesions d'os facial.
- 3 Reducció tancada de luxació temporomandibular.
- 3 Bursectomia de mà.
- 3 Sutura de beina de tendó de mà.
- 3 Exploració de beina de tendó.
- 3 Miotomia.
- 3 Sutura de ferida de la mama.
- 3 Incisió amb extracció de cos estrany de pell i teixit subcutani.
- 3 Desbridament d'ungla, base d'ungla o plec d'ungla.
- 3 Desbridament no escissionat de ferida, infecció o cremada.
- 4 Lisi adherències i descompressió nervis cranials i perifèrics.
- 4 Alliberament de túnel carpià.
- 4 Escissió de lesió important de parpella, gruix total.
- 4 Escissió de si preauricular.
- 4 Correcció quirúrgica de pavelló auricular prominent.
- 4 Reconstrucció de conducte auditiu extern.
- 4 Resecció parcial de nas.
- 4 Resecció submucosa de l'envà nasal.
- 4 Lisi d'adherències de nas.
- 4 Empelt de pell de gruix total aplicat al llavi i cavitat bucal.

- 4 Altre empelt de pell aplicat a llavi i cavitat bucal.
- 4 Unió de pedicle o empelt de penjall al llavi i cavitat bucal.
- 4 Traqueostomia temporal.
- 4 Escissió de nòdul limfàtic cervical profund.
- 4 Escissió de nòdul limfàtic axil·lar.
- 4 Escissió de nòdul limfàtic inguinal.
- 4 Extracció de dispositiu de fixació interna d'os facial.
- 4 Incisió i drenatge d'espai palmar i tenar.
- 4 Tenotomia de mà.
- 4 Fasciotomia de mà.
- 4 Escissió de lesió de múscul de mà.
- 4 Escissió d'una altra lesió de teixit tou de mà.
- 4 Escissió de tendó de mà per empelt.
- 4 Escissió de múscul o fàscia de mà per empelt.
- 4 Reparació de dit en martell de la mà.
- 4 Bursotomia.
- 4 Fasciotomia.
- 4 Escissió de lesió de beina de tendó.
- 4 Escissió de tendó per empelt.
- 4 Escissió de múscul o fàscia per empelt.
- 4 Bursectomia.
- 4 Escissió o destrucció de teixit de mama, n.e.o.m.
- 4 Escissió local de lesió de mama.
- 4 Escissió de teixit mamari ectòpic.
- 4 Escissió de mugró.
- 4 Injecció o tatuatge de lesió o defecte de la pell.
- 4 Extracció d'ungla, llit d'ungla o plec d'ungla.
- 4 Quimiocirurgia de pell.
- 4 Heteroempelts a pell.
- 4 Electròlisi i una altra depilació de pell.
- 5 Escissió del conducte tiroglòs.
- 5 Escissió de lesió important de parpella, gruix parcial.
- 5 Correcció de retracció de la parpella.
- 5 Ritidectomia de parpella inferior.
- 5 Ritidectomia de parpella superior.
- 5 Reparació de canalicles.
- 5 Conjuntivorinostomia amb inserció de tub o vareta.
- 5 Reparació de simblèfaron amb empelt lliure.
- 5 Reconstrucció de fons de sac conjuntival amb empelt lliure.
- 5 Lisi d'adherència conjuntiva i parpella.
- 5 Revisió de cavitat d'enucleació amb empelt.
- 5 Empelt secundari a la cavitat d'exenteració.
- 5 Control d'epistaxi per altres mitjans.
- 5 Resecció total de nas.
- 5 Escissió de nòdul limfàtic regional.
- 5 Escissió radical de nòduls limfàtics, n.e.o.m.
- 5 Tancament d'una altra fístula 'uretra.
- 5 Alliberament de "chordee".
- 5 Escissió d'os per empelt a lloc no especificat.
- 5 Artròdesi interfalàngica.
- 5 Escissió de lesió de beina de tendó de mà.
- 5 Sutura de múscul o fàscia de mà.
- 5 Sutura de beina de tendó.

- 5 Empelt de gruix parcial a la pell de la mama.
- 5 Inserció d'expansor de teixit.
- 6 Reparació de blefaroptosí per tècnica de múscul frontal amb sutura.
- 6 Reparació de blefaroptosí per tècniques de múscul frontal amb suspensió facial
- 6 Reparació de blefaroptosí per resecció o avançament de múscul elevador o aponeurosi.
- 6 Reparació de blefaroptosí per altres tècniques del múscul elevador.
- 6 Reparació de blefaroptosí per una altra tècnica tarsiana.
- 6 Reparació de blefaroptosí per altres tècniques.
- 6 Reducció de correcció excessiva de ptosi.
- 6 Reparació d'entropi o ectropi amb resecció en falca.
- 6 Reconstrucció de parpella amb implicació del marge de la parpella, gruix parcial.
- 6 Reconstrucció de parpella, gruix parcial.
- 6 Dacriocistorinostomia (dcr).
- 6 Conjuntivocistorinostomia.
- 6 Reconstrucció del pavelló de l'orella.
- 6 Reposició d'orella amputada.
- 6 Tancament de fístula nasal.
- 6 Reconstrucció nasal total.
- 6 Revisió de rinoplàstia.
- 6 Rinoplàstia limitada.
- 6 Escissió àmplia de lesió de llavi.
- 6 Sutura d'artèria.
- 6 Sutura de vena.
- 6 Escissió de penjalls cutanis perianals.
- 6 Reanastomosi d'uretra.
- 6 Reducció tancada de fractura de maxil·lar.
- 6 Aplicació de dispositiu extern de fixació.
- 6 Artrotomia per a extracció de pròtesis.
- 6 Exploració de beina de tendó de mà.
- 6 Miotomia de mà.
- 6 Bursotomia de mà.
- 6 Resecció de tendó de mà.
- 6 Sutura retardada de tendó.
- 6 Avançament de tendó.
- 6 Recessió de tendó.
- 6 Refixació de tendó.
- 6 Refixació de múscul.
- 6 Amputació de membre superior, n.e.o.m.
- 6 Amputació i desarticulació de dit de mà.
- 6 Amputació i desarticulació de dit polze.
- 6 Amputació a través de mà.
- 6 Desarticulació de canell.
- 6 Amputació a través d'avantbraç.
- 6 Desarticulació de colze.
- 6 Amputació a través d'húmer.
- 6 Amputació de membre inferior, n.e.o.m.
- 6 Amputació a través de peu.
- 6 Desarticulació de turmell.
- 6 Amputació de turmell a través de mal·lèol de tibia i peroné.
- 6 Desarticulació de genoll.
- 6 Amputació per sobre del genoll.
- 6 Revisió de monyó d'amputació.
- 6 Empelt de gruix total a la pell de la mama.
- 6 Transposició de mugró.
- 6 Homoempelts a pell (per cada 10% de superfície corporal).
- 6 Tall i preparació d'empelts de pedicles o penjalls.
- 6 Revisió d'empelt de pedicle o penjall.

- 6 Traumatismes facials de parts toves, mitjà.
- 6 Escissió de pell per empelt -per cada 10% de superfície corporal).
- 7 Sutura de nervis cranials i perifèrics.
- 7 Reparació d'entropi o ectropi amb reconstrucció de parpella.
- 7 Reconstrucció de parpella amb penjall o empelt de pell.
- 7 Reconstrucció de parpella amb empelt de fol·licle pilós.
- 7 Reconstrucció de parpella amb penjall tarsoconjuntival.
- 7 Reconstrucció de parpella, n.e.o.m.
- 7 Reconstrucció de parpella amb implicació de marge de parpella, gruix total.
- 7 Orbitotomia amb penjall ossi.
- 7 Orbitotomia amb inserció d'implantació orbital.
- 7 Exenteració d'òrbita amb extirpació d'estructures adjacents.
- 7 Exenteració de l'òrbita amb extirpació terapèutica d'os orbitari.
- 7 Rinoplàstia d'augment.
- 7 Reparació de llavi fissurat (unilateral).
- 7 Revisió de reparació de paladar fissurat.
- 7 Escissió de quist o vestigi de fenedura branquial.
- 7 Tancament de fístula de fenedura branquial.
- 7 Tancament d'una altra fístula de faringe.
- 7 Tancament de fístula de laringe.
- 7 Escissió simple d'una altra estructura limfàtica.
- 7 Escissió radical de nòduls limfàtics axil·lars.
- 7 Rescissió radical de mòduls limfàtics ilíacs.
- 7 Dissecció radical d'engonal.
- 7 Escissió radical d'altres nòduls limfàtics.
- 7 Reparació d'hipospàdies i epispàdies.
- 7 Construcció vaginal (creació d'una neovagina).
- 7 Mandibulectomia parcial.
- 7 Genioplàstia de reducció.
- 7 Genioplàstia d'augment.
- 7 Reducció de fractura facial, n.e.o.m.
- 7 Reducció tancada de fractura malar i zigomàtica.
- 7 Reducció tancada de fractura mandibular.
- 7 Reducció oberta de fractura alveolar.
- 7 Inserció d'implant sintètic en os facial.
- 7 Osteotomia en falca.
- 7 Empelt d'os.
- 7 Reducció oberta de luxació de mà i dit de mà.
- 7 Artroplàstia metacarpofalàngica i interfalàngica amb implant.
- 7 Artroplàstia d'articulació metacarpofalàngica i interfalàngica sense implant.
- 7 Sutura retardada de tendó flexor de mà.
- 7 Sutura retardada d'un altre tendó de mà.
- 7 Avançament de tendó de mà.
- 7 Refixació de tendó de mà.
- 7 Refixació de múscul de mà.
- 7 Lisi d'adhesions de mà.
- 7 Transferència o trasplantament de tendó.
- 7 Reconstrucció de politja de tendó.
- 7 Mamoplàstia de reducció unilateral.
- 7 Implant mamari unilateral.
- 7 Implant mamari bilateral.

- 7 Escissió de quist o si pilonidal.
- 7 Desbridament escissionar de ferida, infecció o cremada (cada 10% de superfície corporal).
- 7 Empelt cutani lliure, n.e.o.m. (Per cada 10% de superfície corporal).
- 7 Empelt cutani de gruix total a mà.
- 7 Empelt cutani de gruix total a altres llocs.
- 7 Empelt de pedicle o penjall, n.e.o.m.
- 7 Avanç d'empelt de pedicle o penjall a mà.
- 7 Fixació d'empelt de pedicle o penjall a mà.
- 7 Fixació d'empelt de pedicle o penjall a altres llocs.
- 7 Relaxació de cicatriu o de contractura reticulada de pell.
- 7 Correcció de sindactília.
- 8 Empelt de nervi cranial o perifèric.
- 8 Transposició de nervis cranials i perifèrics.
- 8 Revisió de reparació anterior de nervis cranials i perifèrics.
- 8 Reparació de ferida traumàtica antiga de nervis cranials i perifèrics.
- 8 Reconstrucció nasal total.
- 8 Correcció de paladar fissurat.
- 8 Reparació d'hipospàdies o epispàdies.
- 8 Reducció oberta de fractura malar i zigomàtica.
- 8 Reducció oberta de fractura de maxil·lar.
- 8 Reducció oberta de fractura mandibular.
- 8 Empelt ossi a os facial.
- 8 Sinovectomia.
- 9 Sialoadenectomia parotídia, amb conservació del nervi facial.
- 9 Reparació de deformitat de pectus.
- 9 Dissecció radical de coll, n.e.o.m.
- 9 Dissecció radical de coll, unilateral.
- 9 Osteoplàstia tancada [osteotomia] de branca mandibular.
- 9 Osteoplàstia oberta [osteotomia] de branca mandibular.
- 9 Osteoplàstia [osteotomia] de cos de mandíbula.
- 9 Altra cirurgia ortognàtica sobre mandíbula.
- 10 Reposició d'orella amputada (reimplantament).
- 10 Glossectomia total.
- 10 Glossectomia radical.
- 10 Sialoadenectomia total.
- 10 Dissecció radical de coll, bilateral.
- 10 Construcció de penis.
- 10 Reconstrucció de penis (empelt costal) (empelt de pell) (penjalls miocutanis).
- 10 Reimplantació de penis.
- 10 Operacions per a transformació de sexe, [ncoc].
- 10 Ostectomia parcial d'un altre os facial.
- 10 Mandibulectomia total amb reconstrucció simultània.
- 10 Altra mandibulectomia total.
- 10 Altra reconstrucció de mandíbula.
- 10 Ostectomia total d'un altre os facial amb reconstrucció simultània.
- 10 Altra ostectomia total d'un altre os facial.
- 10 Altra reconstrucció d'un altre os facial.
- 10 Osteoplàstia [osteotomia] segmentària de maxil·lar.
- 10 Osteoplàstia total [osteotomia] de maxil·lar.